

1. PROJEKTLAHENDUS

Põhinäitaja	Ühik	Hulk	Märkused
Sõidutee katendi tüüp	m ²	256	asfaltkatte
Sõidutee ülekate	m ²	619	asfaltkatte, h=5 cm
Jalgtee katendi tüüp	m ²	149	asfaltkatte
Jalgtee katte laius	m	3,0	
Jalgtee põikkalle	%	2,0	
Äärekivid	m	170	betoon
Haljasala	m ²	300	
Projekteeritud jalgtee pikkus	m	90	kogu pikkus
Ehituse kuuluva maa-ala suurus	ha	0,2	

1.1. Asendiplaan

- 1) Projekteeritud objektid asuvad Linnamäe tee 40 kinnistul ning osaliselt (jalgtee lõik) Linnamäe tee T3 kinnistul;
- 2) Projekteeritud teede ja liikluse lahendus lähtub enamuses kehtestatud detailplaneeringust, külgneva Linnamäe tee olemasolevast geomeetriast, teemaa-ala laiuusest ning laiendamise võimalusest, olemasolevate tehnovõrkude asukohast;
- 3) Jalgtee asfaldikatte laius on 3,0 m, jalgtee on üldjuhul sõiduteest eraldatud 2,0 m laiusega haljasribaga.
- 4) Jalgtee põikkalle on 2,0%, langusega üldjuhul Linnamäe tee sõidutee poole;
- 5) Jalgtee tugipeenrad on laiusega 0,25 m ja kaetud sõelutud kasvumullaga;
- 6) Kõikides projekteeritud jalgteede ning sõiduteede lõikumiskohtades tuleb teed kõrguslikult kokku viia projekteeritud või olemasolevate mahasõitude / teede kattega;
- 7) Olemasolev Linnamäe tee 40 asfaltkattega platsi uuendatakse asfaldi ülekate abil, h=5 cm;
- 8) Sademevee ärajuhtimiseks kasutatakse olemasoleva sademevee kanalisatsiooni;
- 9) Linnamäe tee 40 territooriumil on ettenähtud kokku 13 parkimiskohti, laiusega 2,7 m ning pikkusega 5 m;
- 10) Kinnistu sissesõidud on eraldatud Linnamäe tee sõiduteest alla lastud äärekividega (h=3...4 cm). See on tehtud, et takistada võimaliku sademevee sattumist Linnamäe teest kinnistu sisse;
- 11) Linnamäe teel projekteeritud sõiduraja ülekate 2,1 m laiusega äärekividest, et vältida katte taastamise pikivuugi sattumist rattajälge.

1.2. Muldkeha

- 1) Tee mulde / teeküna aluspind planeeritakse ja tihendatakse, selleks kasutatakse kohalikku tagasitäitepinnast ($K_f \min \geq 0,5 \text{ m/ööp}$) või juurdeveetavat täitepinnast ($K_f \min \geq 0,5 \text{ m/ööp}$). Kasvupinnase paksus on lõiguti erinev;
- 2) Mullatööde teostajal peab olema pidev ülevaade kõikidest maa-alustest kommunikatsioonidest tööde piirkonnas;
- 3) Ehituse käigus peab tegema välja kaevatavale pinnasele laboratoorseid analüüse, et määrata pinnase omadused ja selle võimalik tulevane taaskasutus. Lõppotsuse

kasutuskõlblikkuse ja tulevikus taaskasutatava pinnase ladustuskoha kohta võtab vastu omaniku järelevalve koostöös Tellijaga;

- 4) Kui ühes kaevandis on nii sobivat kui ka sobimatut pinnast, siis tuleb need kaevandada eraldi, vältides pinnaste segunemist;
- 5) Projekteeritud mulde nõlvus on üldiselt 1:3;
- 6) Peale mullatööde lõppemist on ette nähtud mulde nõlvad planeerida. Kasvumullaga katmine ja muru külvamine toimub peale peenarde valmimist.

1.3. Katend

- 1) Katendi projekteerimisel on kasutatud Eesti Vabariigis kehtivat normteljekoormust 100kN, millest kergemate ja raskemate telgede koormused taandatakse siirdetegurite abil normteljekoormuseks, sealhulgas ka 115kN maksimaalse koormusega üksikute veotelgedega sõidukid kooskõlas Eesti Vabariigi reguleerivale õigusaktile "TsM";
- 2) Katendikonstruktsioonide valikul lähtus Konsultant olemasolevast Linnamäe tee katendikonstruktsioonist.
- 3) Projekteeritud tee põhisõidutee koormusklassiks on D4;
- 4) Kui ehituse käigus ilmneb, et tegelik olukord on erinev, võrreldes projektis esitatuga, tuleb koheselt ühendust võtta Tellija ja Konsultandiga, kes otsustavad edasised toimingud.

LINNAMÄE TEE sõidutee katend (taastamine)

1	AC 16 surf 70/100 (LA<25)	5	cm
2	AC 16 bin 70/100	5	cm
3	AC 32 base 70/100	6	cm
4	Killustikalus: Lubjakivi, fr. 32/64, kiilutud	30	cm
aluspinna	olemasolev mineraalpinna, 2. niiskuspakkond, min. tihendustegur $K_t=0,98$		

Linnamäe tee 40 sõidutee katend

1	AC 16 surf 70/100	5	cm
2	AC 32 base 70/100	6	cm
3	Killustikalus: Lubjakivi, fr. 32/64, kiilutud	30	cm
4	Dreenkiht, $K_f \geq 1$ m/ööp	min 30	cm
aluspinna	olemasolev mineraalpinna, 2. niiskuspakkond, min. tihendustegur $K_t=0,98$		

Jalgtee katend

1	AC 8 surf 70/100	5	cm
2	Killustikalus:	20	cm

	Lubjakivi, fr. 32/64, kiilutud		
3	Dreenkiht, $K_f \geq 1$ m/ööp	min 20	cm
aluspinna	olemasolev mineraalpinna, tagasitäide või juurdeveetav täitepinna, 2. niiskuspakkond, min. tihendustegur $K_t=0,95$		

Tabel 1.3.1. Nõuded materjalidele

Kiht	Kihi paksus, cm	LA	AN	FI	Sõelkõvera kategooria	Külmakindlus kategooria	FNaCl	Peenosiste sisaldus	Purustatud pindade kategooria	Sideaine, % Bmin
AC 8 surf 70/100, 45% graniit	5	≤30	19	≤20	Gc90/15	F2	4	-	-	5,8
AC 16 surf 70/100,	5	≤25	19	≤20	Gc90/15	F2	4	-	-	5,0
AC 16 bin 70/100,	5	≤30	19	≤20	Gc90/15	F2	4	-	-	4,8
AC 32 base 70/100	6	≤30	-	≤20	Gc90/15	F2	-	f4	C50/30	3,2
Settekivikillustikust alus fr. 32/63	20	≤40	-	≤35	Gc80/20	F4	-	f4	C50/10	-
Settekivikillustikust alus fr. 32/63	30	≤40	-	≤35	Gc80/20	F4	-	f4	C50/10	-
		Kf, m/ööp								
Dreenkiht	20	≥1,0								
Dreenkiht	30	≥1,0								
Aluspinnas: olemasolev mineraalpinnas										

1.4. Liikluskorraldus

- 1) Olemasolevad liikluskorraldusvahendid (liiklusmärgid ja viidad koos postide ja vundamentidega, tähispostid, piirded) säilitatakse;
- 2) Töövõtja korraldab objektil ajutise liikluskorralduse vastavalt tema poolt teostatavatele tööde etappidele;
- 3) Ehitamise ajal juhinduda Majandus- ja taristuministri 13. Juuli 2018.a. määrusest nr.43 "Nõuded ajutisele liikluskorraldusele";
- 4) Liiklusmärgid on projekteeritud vastavalt standardile EVS 613 "Liiklusmärgid ja nende kasutamine" ja normdokumendile "Teetähistussüsteem ja selle rakendamise kord";
- 5) Mahasõidudele on projekteeritud uued liiklusmärgid, II klassi valgustpeegeldava kilega alumiiniumplekist märgialusel;
- 6) Liiklusmärkide postid ja kinnitustarvikud peavad vastu pidama EVS-EN 12899-1 kirjeldatud koormustele. Tuulerõhu klassiks on vähemalt WL4 ja dünaamilise lumekoormus klassiks vähemalt DSL2;
- 7) Märki teepoolse serva kaugus äärekivi välisäärest 1,0 m;
- 8) Teekate märgistatakse vastavalt standardile EV ST 614 "Teemärgised ja nende kasutamine";

- 9) Teekatte märgised on ettenähtud märgistada üldjuhul värviga. Märgistamisel tuleb lisada värvile klaaskuule, vastavalt Maanteeameti poolt kehtestatud märgistusnõuetele.

2. ELEKTRI- JA SIDELIINID JA MUUD TEHNOVÕRGUD

- 1) Kaevetööde teostamiseks tehnovõrkude kaitsevööndis tuleb sellest eelnevalt teavitada trassi valdajat ning vajadusel võtta temalt selleks täiendav tööde luba;
- 2) Töid kaablikaitsetsoonis tuleb teha käsitsi või väikemehhanismidega, kände ei tohi juurida, peab freesima. Kui kaevamissügavus ületab kaabli paiknemissügavust, tuleb kaabel töö käigus langetada uue süvendi põhja rajatud künasse. Selleks tuleb süvendi põhja tõmmata ~20-30 cm sügavune küna (vagu), mis peale kaabli langetamist täidetakse pealt liivaga. Mehhanismide kasutamisel (nt. tihendamisel) kaablite või torutrasside (kanalite) kohal tuleb arvestada, et trass oleks eelnevalt kaetud vähemalt 20cm paksuse pinnase kihiga;
- 3) Kaevude pead tuleb reguleerida vastavalt projekteeritud vertikaallahendusele, vajalik info on kajastatud asendiplaanil. Vajalik tööde maht on esitatud projekti tööde mahu tabelis.
- 4) Suuremate kivide või muu takistuse, mis liigutamisel võivad ohustada maa-aluseid kaableid, ilmnmisel tuleb tööd peatada ja kooskõlastada edasine tegevus kaablivaldajaga;
- 5) Lubamatu on mehhanismide käiguosa „puksimine“ pinnasel;
- 6) Tööde käigus võib ilmned vajadus täiendavate kaablikaitsemeetmete järele, vastavate asjaolude ilmnmisel tehakse sellekohane otsus kaablivaldaja, ehitaja ja tellija koostöös;
- 7) Ehitamisel tuleb kasutada mehhanisme, töövõtteid ja –meetodeid, mis välistavad ühisveevärgi ja/või –kanalisatsiooni kahjustamist;
- 8) Olemasolevate vee- ja kanalisatsiooni kaevude kohtades jälgida, et oleks tagatud ÜVK torustiku armatuuride ja kaevude kaitse ja viimine teetasapinda;
- 9) Gaasitoruga ristumise kohal mehhanismide kasutamine lähemal kui 2,0 m gaasitorustikust on keelatud.

3. HEAKORRASTUS JA HALJASTUS

- 1) Asendiplaanil on tähistatud kõik töötsooni jäävad või vahetult selle kõrvale jäävad säilitatavad ning mehhanismide töö eest kaitset vajavad puud/põõsad;
- 2) Ehitustööd säilitatavate puude juures tuleb teostada käsitsi või väikemehhanismidega. Alles jäätavatel puudel tuleb vajadusel piirata võra;
- 3) Olemasolev kasvumuld eemaldatakse, sõelutakse ja peale mullatööde lõppu kasutatakse haljastamisel. Peale mullatööde lõppu planeerida mulde nõlvad ja teega piirnev maa-ala. Mulde nõlvad katta mullaga ja külvata muruseeme;
- 4) Muruklassi võta vastavalt Maanteeameti „Teetööde tehnilise kirjelduse“ järgi:

	Muruklassid			
	I	II	III	IV (niidumuru)
Kasvualuse paksus cm	15	10	5-7 või ⁻¹	-3 või ⁻¹
Füüsikalise savi sisaldus mullas	10-20% (sl)	10-20% (sl)	10-50% (sl - ls ₃)	-3
Külvisenorm seemneid g/m ²	20-25	15-20 Nõlvadel 20-25	10-20 Nõlvadel 20-25	5-10 või ⁻³
Niitmiskõrgus cm	4-8	6-15	Umbes 30	-3
Hooldustase 5-1	Kõrge (5)	Keskmine(5-4)	Madal (3-1)	Madal (3-1)
Väetamine kg/ha	-2	-2	300 ⁻⁴ või ⁻²	-3
¹ Ainult olemasolev, 25 cm paksune taimekasvuks ja juurte kinnitumiseks sobiv kobe kiht kasvumullast (nõuded vt tabel 1) ja nt moreenist (vm settest), mis ei paikne kaljukivil (nt paekivil). ² Mullaanalüüsi järgi ³ Projekti järgi ⁴ Pikatoimeline või ureaformi (pikatoimeline N) sisaldav N:P ₂ O ₅ :K ₂ O väetis 17- 23:5-22:5-10 +2MgO+mikroelemendid.				

4. TÖÖDE TEHNOLOOGIA

- 1) Tööde teostamisel tuleb juhinduda kehtivatest normidest toodud nõuetest. Tööde detailne kirjeldus on esitatud „Teetööde tehnilises kirjelduses“, Maanteeameti peadirektori käskkirjaga kinnitatud;
- 2) Ehitamise ajal juhinduda Majandus- ja taristuministri 13. Juuli 2018.a. määrusest nr.43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“;
- 3) Ajutise liikluskorralduse objektil korraldab töövõtja vastavalt tema poolt teostatavate tööde etappidele.
- 4) Ehituse ajaks ei ole võimalik sulgeda täielikult liiklust Linnamäe teel. Ümbersõiduteed ja ajutine liikluskorraldus peavad olema kooskõlastatud tee valdajaga (Tallinna Vallavalitsus);
- 5) Ehitamise ajal peab tagama juurdepääsu elanikkonnale ja bussiliiklusele;
- 6) Käesoleva projekti raames projekteeritud objektide (plats, jalgtee, veeviimariid, mahasõidud, teemaa-ala, muud) hooldamine toimub vastavalt konkreetse teehoolduse lepingu raames;
- 7) Pinnase väljakaevet ja täitetööde mahud on projektis antud hinnangulised, st ehitusgeoloogilised tingimused võivad erineda arvestatust. Ehitustööde töövõtja peab hinnapakumise käigus arvestama võimalike riskidega. Võimalusel täitetööde vajadus ja maht otsustatakse objektil, peale kasvupinnase ja muu ebasobiva pinnase väljakaevamist;
- 8) Objektile võib esineda tundmatuid maa-aluseid kommunikatsioone (elektri-, side-, veevõrgud ja muud rajatised), mis võivad suurendada tööde mahtusid ja maksumust;
- 9) Joonistel esitatud maa-aluste kommunikatsioonide asukohad võivad olla ebatäpsed, mistõttu olemasolevate kommunikatsioonide tegelikest asukohtadest juhtuvad ettenägematud tööd võivad töödemahte suurendada. Kaablite asukohad ja paiknemissügavus täpsustada surfimise teel võrguvaldaja esindaja juuresolekul.

5. ETTEVALMISTUSTÖÖD

- 1) Enne põhiliste ehitustööde algust tuleb maha märkida kõik iseloomulikud projektsed tee-elementid (nt. äärekivid, liiklusmärgid, valgustus jne.);
- 2) Kavandatavatest töödest informeerida piirinaabreid, märkides nende juuresolekul välja ehitusaegseks säilitamiseks piiritähised;
- 3) Likvideerida kõik töötsoonis jäävad ning projektis märgistatud eemaldamiseks puid ja võsa;
- 4) Koostöös kommunikatsioonivaldajatega märkida välja töötsooni jäävad maa-aluste kommunikatsioonide täpsed asukohad nii plaanis kui ka sügavuti. Tööd kaablikaitsetsoonis tuleb vajadusel teha kas käsitsi või väikemehhanismidega;
- 5) Ehitusjäätmel käidelda vastavalt jäätmeseadusele ja jäätmehoolduseeskirjale;
- 6) Suured rahnud tuleb mullatööde käigus töötsoonist eemaldada. Maa-aluste kivide suurus ei ole võimalik käesoleva projekti raames tuvastada. Maakivide äravedu kooskõlastada ehituse käigus Tallinna Vallavalitsusega;
- 7) Demonteerida kõik töötsooni jäävad reklaamide tahvlid ning tagastada neid omanikele. Reklaamide omanikud täpsustada Tellijal enne ehitustööde algust;
- 8) Olemasolevad liikluskorraldusvahendid säilitatakse. Liiklus korraldatakse vastavalt ehituse peatöövõtja poolt koostatud ja ehitustehnoloogiat ning ehitusetappe arvestava ehitusaegse kooskõlastatud liikluskorralduse projekti järgi;
- 9) **Enne ehitustööde algust peab Töövõtja eelnevalt teavitama kõiki piirinaabreid tööde teostamisest.** Olukord fikseerida (pildistada);

- 10) Kõik tööde korrektseks teostamiseks vajalikud ajutised laoplatsid kuuluvad lahutamatu osana iga konkreetse tööetapi juurde. Ajutiste laoplatside asukohad on töövõtja kohustatud ise leidma enne tööde algust ning vajadusel sõlmima nende kasutamiseks vajaliku kokkulepped. Vajadusel tuleb ajutiste laoplatside asukohad täpsustada ja/või kooskõlastada täiendavalt Tellijaga enne ehitustööde algust.

6. EHITUSTÖÖD

- 1) Kasvupinnas ehitustsoonis eemaldatakse kogupaksuses ja laiusena vastavalt projektlahendusele. Kasvupinnas kuulub ära vedamisele ning ladustatakse ajutistel laoplatsidel. Ajutise laoplatsi asukoht täpsustada enne tööde algust Tellijal. Ladustamisel tee ääres vaaludes tuleb ladustamiskohad eelnevalt kokku leppida maaomanikega. Ladustamisel tuleb jälgida, et säiliks mulla kvaliteet (vastavalt Teetööde tehnilise kirjelduse nr 90100 „Kasvualuse rajamine“);
- 2) Olemasolev asfaltkate freesitakse projektiga ettenähtud paksuses ja laiuses. Saadud freesipuru kuulub Töövõtjale;
- 3) Sõltuvalt punase joone paiknemisest, olemasolev aluspinnas profileeritakse ja tihendatakse või vajadusel osaliselt eemaldatakse ja tihendatakse, tagades minimaalseid paksusi katendi kirjelduse järgi. Juurdeveetud ehitamiseks kasutatav pinnas tihendatakse kihtide kaupa, tihendustegur peab olema sõidutee kohal 0,98 ning jalgteel kohal 0,95;
- 4) Juhul kui olemasoleva tänavavalgustuse või muu õhuliinide demontaaž ei ole projektiga remondi käigus ette nähtud, siis postide ümber tuleb jätta piisavalt pinnast, et tagada posti stabiilsuse tööde ajal;
- 5) Mulle tuleb rajada kogu muldkeha laiuses ühtlase paksusega horisontaalsete kihtidena maks. kihi paksusega 20 cm (põikkalle 4% teljest väljapoole), et tagada vee väljavalgumine muldest) ühtlastest pinnasekihtidest;
- 6) Dreenikihi rajamiseks veetakse vajalik materjal, mille $K_f \geq 1,0$ m/ööp, profileeritakse vastavalt projektis määratud põikkaldega ning tihendatakse, tihendustegur peab olema 0,98;
- 7) Aluse rajamiseks veetakse vajalik killustik, profileeritakse vastavalt projektis määratud põikkaldega ning tihendatakse. Valminud ja tihendatud killustikaluse kandevõimet kontrollitakse plaatkoormuskatse või kergseadmega (sõidutee kohal tüübi D4 puhul $E_{v2} \geq 130$ MPa, tüübi E5 puhul $E_{v2} \geq 117$ MPa, jalgteel kohal $E_{v2} \geq 103$ MPa);
- 8) Ehitatakse äärekivid ettenähtud kohtades, paigaldusviis peab tagama äärekivide püsivuse. Selleks peab olema rajatud betoonalus (C15/20) kogu pikkuses, min. paksusega 10 cm, betoonaluse all $E_{min} = 170$ MPa;
- 9) Ehitatakse välja asfaltbetoonist kihid (AC surf, bin, base). Asfaltbetoonide täitematerjalide omadused peavad rahuldama Tallinna Linnavalitsuse määruse nr 17, lisast 1 „Sillutiskivi, asfaltbetoon- ja tsementbetoonkatenditega teede ja tänavate tüüpkatendikonstruktsioonide projekteerimisele, rajamisele ja remondile esitatud nõuded Tallinna linnas“ esitatud kategooriate nõudeid ja valitakse sõltuvalt koormusklassist. Kõik tööd, s.h. ka kruntimine, vuukide tegemine teha vastavalt „asfaldist katendikihtide ehitamise juhisele“ (Maanteeamet). Kõik kulud seoses vuukide tegemisega arvestada asfaltkatte hinna sisse;
- 10) Heakorramine toimub projektis näidatud viisil ja ulatuses. Mulla ja murukülviga kindlustamisel tuleb teostada vastavalt Teetööde tehnilise kirjelduse nr 90100 „Kasvualuse rajamine“ ning nr 90200 „Muru rajamine“. Juhul kui ehitaja rikub tööde käigus täiendavalt laiemat ala kui projektis märgitud, tuleb need ehitajal oma kuludega taastada;

- 11)Planeeritakse ja vajadusel haljastatakse teemaa-ala. Töödega haaratud teemaa-ala heakorrastatakse selliselt, et oleks võimalik maa-ala hooldus sõidukitele paigaldatud mehhanismidega.

7. KESKKONNAKAITSE

Ehitusperioodil vastutab töövõtja ka keskkonnakaitse (oma ehitustegevuse ja muu sellest tuleneva piires) eest ehitusobjektile ja selle kõrval oleval alal vastavalt Eesti Vabariigis kehtivatele seadustele ja nõuetele ning Tellija poolsetele juhistele. Kuivaperioodil peab ette nägema tolmutõrjeks veega kastmise. Kogu tööde perioodil peavad olema garanteeritud juurdepääsud ehitustööde läheduses asuvatele hoonetele. Ehitustööde käigus ei tohi kahjustada ümbritsevat keskkonda.

Töövõtja peab võtma vastavad meetmed, tutvustamaks kõigile oma töötajatele Eestis kehtivaid keskkonnakaitse seadusi ja –nõudeid ning rakendama kõigis tööpiirkondades kõiki vajalikke kontrollmeetmed, enne kui lubab töid jätkata.

Kasutuskõlblik kasvupinnas kogutakse eraldi, vältides selle segunemist aluspinnase või muu materjaliga. Kogutud kasvupinnas võetakse kohapeal arvele. Edaspidiseks kasutamiseks kõlbmatud materjalid veetakse objektile kohe ära vastavalt Saue valla jäätmehoolduseeskirjale. Materjale, töövahendeid, pinnast jm ei tohi ladustada tehnovõrkude kaevude, põõsaste ja peenarde peale ega puude juurestiku kaitsealale. Puistematerjali ladustamisel kivisillutisele või murule pannakse alla isoleeriv kangas või kile. Materjali ladustamisel tagatakse juurdepääs olemasolevatele tehnovõrkudele ja kaevetööga piirnevale alale ning hoonetele ja rajatistele. Haldajal ja haldaja esindajal on õigus esitada kaevajale nõudmisi tööde käigus eemaldatava materjali (freesasfalt, kiviparkett, munakivid, killustik, kruus, liiv, kasvumuld jne) ladustamise ja taaskasutamise kohta. Ladustusplatside asukohad tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga. Taaskasutatav materjal veetakse kaevaja kulul valla piires haldaja määratavale ladustusplatsile, jäätmed utiliseerib kaevaja vastavalt maapõu seadusele ja Saue valla jäätmehoolduseeskirjale. Kui ehitusjäätmeid ja ehitusmaterjali ei ole võimalik objektile ladustada, kooskõlastab kaevaja sobiva koha kas haldaja või kinnistu omanikuga.

Keelatud on teha töid, mille käigus võib teekattele või haljasalale sattuda mootorikütust, määrdeaineid või muid lagundavaid ja keskkonda saastavaid aineid. Taoliste tööde hädavajadusel rakendab Kaevetööde teostaja teekatte ja haljastuse kaitsmiseks vajalikke meetmeid.

Kaevamise käigus reostatud pinnase või potentsiaalset keskkonnoahtu omava objekti avastamisel on kaevaja kohustatud peatama tööd ja informeerima seisukohavõtuks ning meetmete rakendamiseks Keskkonnaametit ja Kommunaalametit.

Kui mõni töövõtja töötaja eirab keskkonnakaitse eeskirju, on see piisavaks põhjuseks, et Insener teeks vastavalt töövõtulepingule korralduse süüdlase eemaldamiseks ehitusplatsilt ja/või peataks omal äranägemisel täielikult või osaliselt väljamaksed, kuni on rakendatud heastavad meetmed.

Kõik ehitustööd tuleb teostada järgides kehtestatud keskkonnakaitse nõudeid ja ka vastavalt Saue valla jäätmehoolduseeskirjale.

Ehitusel tekkivad jäätmed käideldakse vastavalt kehtivale korrale. Täitematerjalide, mulla ja pinnase ladustamiskohad kooskõlastatakse vallavalitsusega.

8. KASUTAMIS- JA HOOLDUSJUHEND

8.1. TEE KASUTAMINE JA KAITSMINE

- Teed ja tee kaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja teekaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.
- Veoste või sõitjate veoga tegelev ettevõtja peab andma tee omanikule tema nõudmisel andmeid teed kasutatavate sõidukite, vedude mahu, teekonna ning sõitude sageduse kohta.
- Kattega teel tohib sõita niisugune sõiduk, mis toetub tee pinnale pneumaatiliste või elastsete rehvidega (roomikutega), aga ka hobusõiduk, millel ei ole pneumaatilisi rehve.
- Neid sõidukeid, mille rattad, roomikud või muud konstruktsiooniosad või veos võivad rikkuda teekatet, liikluskorraldusvahendeid, lumetõrjeseadmeid ja teisi rajatisi või teemaad, kui viimane ei ole selliste sõidukite liiklemiseks kohandatud, tuleb vedada eriveeremiga (treileriga).
- Naastrehvide kasutamine reguleeritakse «Sõiduki tehnajärelevalve eeskirjaga».
- Teel on keelatud:
 - lõhkuda teekatet liikluse piiramiseks;
 - sulgeda või tõkestada sõiduteed ja rajatisi mistahes esemete, sõidukite või veostega;
 - sõita neil teesadel, mis on liiklemiseks suletud;
 - sõita teele ja sealt maha neis kohtades, kus puuduvad peale- ja mahaõiduteed;
 - ladustada materjale, mis võivad kahjustada teed või keskkonda, piirata teel
 - nähtavust või ohustada muul viisil liiklust;
 - teele maha loopida või panna prahti ja jäätmeid ning juhtida sinna reovett;
 - karjatada kariloomi.
- Liiklusväliseks otstarbeks võib teed kasutada üksnes tee omaniku kirjalikul loal ja tema kehtestatud tingimustel. Teel liiklusväliseks tegevuseks võib anda loa ainult isikule, kellel on tegevusluba taotletava liiklusvälise tegevuse jaoks.
- Sõitjate turvalisuse tagamiseks peab tee omanik hoolitsema nii tee kui ka sõitjate peale- ja mahamineku kohtade ohutuse eest. Lasteveo- või muu ühissõiduliini avamiseks on vaja tee omaniku kirjalikku nõusolekut. Laste ja teiste reisijate ohutuse tagamiseks võib tee omanik seada nii ajutisi kui ka alalisi piiranguid muude sõidukite liikumiseks ühissõidukite marsruudil.
- Liiklusvälise teabevahendi paigaldamise loa annab maa omanik tee omaniku kirjalikul nõusolekul ja tema seatud tingimustel. Teele ja tee kaitsevööndi alale võib paigaldada liiklusvälise teabevahendi, mis:
 - ei eksita liiklejat ega varja tema eest liikluskorraldusvahendit;
 - ei raskenda liikluskorraldusvahendite eristamist;
 - ei ohusta liiklust liikleja pimestamisega ega tähelepanu hajutamisega;
 - ei piira nähtavust ristmikul.Nimetatud nõuete eiramisega tekitatud kahju peab liiklejale hüvitama teabevahendi paigaldaja.
- Teele või tee kaitsevööndisse tee omaniku nõusolekuta paigaldatud liiklusvälise teabevahendi peab paigaldaja tee omaniku nõudel viivitamata kõrvaldama. Nõude täitmata jätmise korral on tee omanikul õigus teabevahend kõrvaldada. Teabevahendi kõrvaldamise kulud kannab teabevahendi paigaldaja.

8.2. PEATUMINE JA PARKIMINE

Teel tohib peatuda ja parkida vastavalt liikluseeskirja nõuetele. Teel hädapeatunud või muu liiklustakistuse tekitanud sõiduki juht on kohustatud:

- viivitamatult tähistama tekkinud ohtliku situatsiooni liikluseeskirja nõuete kohaselt;
- liiklustakistuse teelt kõrvaldama;
- mitte suutes liiklustakistust kõrvaldada, sellest teatama politseile ja tee omanikule;
- halva nähtavuse ajal teel peatunud või parkinud mootorsõidukil või haagisel sisse lülitama gabariidituled; kas või ühe gabariiditule rikke korral sisse lülitama ohutuled või välja panema ohukolmnurga.

8.3. ERAKORRALISED VEOD

Avalikult kasutataval teel on erakorraline vedu ja sõit lubatud eriloaga ja eritasu eest ning üksnes loal märgitud marsruudil ja tingimustel. Tee omanikule erakorralise veo või sõiduga tekitatud kulutuste hüvitamise ja eritasu määrad ning erilubade väljaandmise kord on kehtestatud «Ehitusseadustikus» kehtestatud korras.

8.4. TEE SUHTES ESITATAVAD NÕUDED

- Tee seisund peab võimaldama ohutult liigelda. Tee seisundi kohta esitatavad nõuded, samuti teetähistussüsteemi ja selle rakendamise korra kehtestab teede- ja sideminister.
- Teehoiuna käsitatakse teetöö kavandamist, tee projekteerimist, ehitamist ja remontimist, tee ja teekaitsevööndi hooldamist, teekasutuse korraldamist ning tee haldamisega seotud muud tegevust.
- Teehoiu korraldab tee omanik Euroopa lepingu, riigihangete seaduse ja ehitusseadustiku ning nende alusel antud õigusaktide kohaselt.

8.5. TEE OMANIKU KOHUSTUSED

- Tee omanik on kohustatud jälgima tee seisundit ja hoidma tee korras, kõrvaldama teelt liiklust ohustava või nähtavust piirava liiklusele ohtliku rajatise ning korraldama tee kasutamist ja kaitset.
- Kui pinnase sulamise, vihma või muude liiklust oluliselt mõjutavate tegurite tõttu on tee konstruktsioon nõrgenenud ja liiklus võib teed kahjustada või liigelda on ohtlik, võib tee omanik tee või selle osa teatavaks ajaks sulgeda või teel liiklust piirata.
- Tee omanik on kohustatud liiklejale hüvitama tee kasutamiskõlbmatuse tõttu ning teeseaduse või selle alusel antud õigusakti rikkumise tõttu tekitatud kahju.
- Tee omanik peab andma operatiivinfot loodus- või liiklusõnnetusest põhjustatud liikluskorralduse muudatustest. Järelepärimise korral peab tee omanik andma teavet tee seisundi ja kasutuskorralduse kohta.

8.6. JÄRELEVALVE JA VASTUTUS

- Järelevalvet käesolevatest nõuetest kinnipidamise üle korraldavad Politsei- ja Piirivalveamet ja tee omanik. Käesolevate nõuete rikkumiste kõrvaldamiseks on õigus

koostada ettekirjutusi politseiametnikul, majandus- ja taristuministri volitatud ametnikul ja kohaliku omavalitsuse volikogu volitatud ametnikul.

- Käesolevate nõuete mittetäitmisel rakendatakse süüdi olevate juriidiliste isikute kohta liiklusseaduse paragrahvides toodud karistusi.

8.7. HOOLDUS

Jalgteel (JT) peab olema võimalik ohutult liigelda ning tee peab vastama tee seisundi nõuetele. Hoolde aluseks Majandus- ja taristuministri määruses 14.07.2015 nr 92 „Tee seisundinõuded“ kehtestatud suvised ja talvised seisunditasemed.

JT on mõeldud jalgratturitele, jalakäijatele, rulluisutajatele ja rulaga sõitjatele. JT teemaa peab olema puhastatud tolmust ja prahist, liiklust ohustavad esemed peavad olema eemaldatud, teelt ja tee kaitsevööndist peavad olema kõrvaldatud loata paigaldatud liiklusmärgid ja liiklusvälised teabevahendid, samuti liiklusele ohtlikuks osutada võivad langemisohtlikud puud, nähtavust piiravad rajatised, puud või pöösad või nende võrad peavad olema kõrvaldatud tee muldkeha nõlvalt. Nõlvadel ei või olla erosiooni ega uhtumisi, mis ohustavad nõlva stabiilsust. JT peab olema tagatud vee äravool.

Liiklusmärgid peavad olema puhtad, loetavad ja reflekteeruvad 30m kauguselt, 95% märgi pinnast peab olema vigastusteta. Värviga teekattermärgistust uuendada igal aastal, plastiku puhul uuendada märgistust, kui peegeldusvõime langeb alla lubatud normi. Paigaldatud valgustus peab pimedal ajal põlema.

Talvisel koristusel võib kasutada elastsest materjalist teraga sahu. Lumi teisaldada haljasalale või JT serva, jättes jalgtee vaba ruumi seejuures vähemalt 1,0m. Talvisel ajal tuleb jalgteel teostada regulaarselt libeduse tõrjet (puistematerjal, soovitavalt pestud graniitsõelmed). Libeduse tõrjeks võib kasutada abrasiivpuistematerjali, mille tera läbimõõt on 2 kuni 6mm.

Kevadised hooldustööd – liikluskorraldusvahendite korrastus, rajatiste puhastamine jm, samuti talihoolduse käigus libedusetõrjeks kasutatud puistematerjali jääkide äravedu teemaalt. Kergliiklusteel kasutada hoolduseks mehhanisme, mille kaal ei ületa 8 tonni.